

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. április 30

98 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Beszédes számok.

Nincs Európában ország, mely természeti kincsekben hazánk felülmulna. Éghajlata egyaránt kedvez a növénytermelésnek az állattenyésztésnek; földjének termékenységét messze földön magasztalják; hegyei bőven termik a nemes és hasznos érceket, ásványokat és az aranyból is értékesebb borokat; folyói haldusak és úgy hálózják be az országot, mint a véredények az életerős szervezetet; — nagy terjedelmű erdei fában, vadban gazdagok, népessége ép, erős, munkaszerető, értelmes.

És ez a természettől gazdagon megajándékozott ország mégis szegény ország, népességének nagy része szegénységben, tudatlanságban, testi-lelki nyavalyákban sanyalódik és fásultan, reményt veszve néz az idők elébe.

Az ipar és kereskedés pang, új vállalatok alig létesülnek és ha itt-ott hosszú vajadás után létre is egy-kettő, vérszegénységben, töké- és munkahiányban senyved és annyira jelentéktelen, csenevész, hogy megszűnéséről, bukásáról csak a hivatalos lap vesz pár szóval tudomást.

A lakosság körében ijesztőleg terjed a szegénység és ennek kísérői: az iszákosság és a fertőző betegségek.

Magyarországból 1899 óta 1,812.103 ember vándorolt ki, mibe nincsenek beleszámítva azok az ezrek, kik utlevél nélkül, szökvést távoztak az országból.

Ijesztők a közegészségügyi viszonyok és a halálesetek száma. 1908-ban 516.128 haláleset történt, de az elhaltaknak csak 51.3 százaléka részesült orvosi kezelésben. Ugyanezen évben 21 ezer hét éven aluli gyermek halt meg bélhurutban, aminek tulnyomó nagy részben az anya táplálkozása az oka. Vannak vidékek, hol a lakosság a husételt csak hirtől ösmeri, ellenben keresetének nagy részét a pálinkára költi el. Hogy az alkoholizmus mily rohamosan terjed, ezt bizonyítják a következő számok: 1905-ben a szeszdó 69 millió koronát jövedelmezett. 1906-ban 81 milliót, 1907-ben 88 milliót, 1909-ben 95 milliót. Ugyanezen idő alatt az italmérségi adó 7.9 millió koronáról 15.5 millióra emelkedett! Maga a kormány, mint fődepós is megelégette e rohamos szaporodást, ami egy nemrég közzétett következő hivatalos jelentésből kitűnik:

„A alkotmányos ország különböző részeiben már annyira elharapódzott, hogy lassankint tönkreteszi a lakosságot anyagilag, erkölcsileg, szellemileg és testileg. Az alkoholhoz hozzászoktatják már a csecsemőket is, kiknek nyűgösködését és sirását pálinkába mártott kenyérral csitítják, sőt a szoptatós üveg tejébe is töltenek egy kis pálinkát.”

Jellemző adat az is, hogy míg a fogyasztási adók 175 millióról 235 millióra emelkedtek, addig az egyenes adók 265 millióról csak 277 millióra emelkedtek, mi nemcsak az alkohol fogyasztás nagymérvű emelkedését bizonyítja, hanem azt is, hogy az állam a szegénységet terheli a legsúlyosabb adókkal.

Az alkoholizmus terjedésével karöltve jár a bűnesetek szaporodása. A jogerősen elítélt személyek száma volt: 1904-ben 554 ezer, 1905-ben 635 ezer, 1906-ban 655 ezer, 1907-ben 700 ezer és 1908-ban 755 ezer! Kell-e ennél világosabb bizonyíték arra, hogy a szegénység, az alkoholizmus és az erkölcsi züllés egymással szoros okozati összefüggésben vannak?!

Önkéntelenül felmerül ezek után az a kérdés, hogy hát a szegénységnek mi az okozója? Hiszen vannak sokkal terméketlenebb országok kegyetlenül zord, hideg égálljal hol a többszörösen kedvezőtlen viszonyok dacára a népesség a kulturának, jólétnek és műveltségnek magas fokát érte el: Nem akarjuk a kivételes helyzeténél fogva gazdag Svájcot idézni, de itt van Északnémetország terméketlen hangáival, savanyu rétjeivel, itt van Svéd- és Norvégország kopár hegyeivel, ijesztő fjordjaival és itt van közeli példaként Tirol és Stiria, hol a fellegekig nyúló havasok között csak imitt-amott található egy kis zöld völgyecske. Miért uralkodik e kopár országokban jólét és megelégedés, intelligencia és kultúra és miért oly szegény és elhagyott Magyarország népessége? Miért?

E kérdésre a következő számok adják meg a választ:

Magyarország összes művelt területének 31.19 százalékát 1945 nagybirtokos bírja.

Magyarországon 1,358.875 törpebirtokosra 1.6 hektár földbirtok jut fejünkint, ellenben 1945 nagybirtokosra 3831 hektár föld jut fejünkint.

Magyarországon 2,332.574 k. hold föld van az Egyház kezén.

Ez a néhány számadat érthetőbben válaszol minden magyarzatnál arra a kérdésre, hogy miért senyveg annyi millió ember e tejjel-mézzel folyó Kánaánban szegénységben és keresetlenségben.

UJDONSÁGOK.

— **Lehár Ferenc Fiumében.** Egy hír szerint, melynek valódiságáról eddig nem szerelhettünk meggyőződést, Lehár Ferenc hírneves zeneszerző holnap Fiuméba érkezik s nincs kizárva, hogy a Fenicse-szinkörben dirigálni fogja a „Luxemburg gróf”-ját.

— **Házasság.** Rogoz Imre, a pozsony-fiumei szintársulat kiváló tehetségű fiatal művésze szombaton délelőtt 11 órakor esküszik

örök hűséget a helybeli anyakönyvvezető előtt Molnár Juliskának, a szintársulat rokonszenves tagjának.

— **Értekezlet a cirkvenicai fürdő ügyében.** A tengerészeti hatóságtól a cirkvenicai tengerparton engedélyezett s a kereskedelmi minisztériumtól táviratilag felfüggesztett fürdőépítés ügyében, mint már jelentettük, tegnap értekezletet tartottak a helyszínen. Az értekezleten a kereskedelmi minisztérium és a tengerészeti hatóság képviselői, akik tegnap az „Előre” hatósági gőzösön mentek Cirkvenicába, továbbá a zágrábi kormány, a cirkvenicai kerületi hatóság, a goszpicsi hatóság, a cirkvenicai közbirtokosság és a halászok képviselői vettek részt. Hosszas tárgyalás után a bizottság megállapította, hogy a tengerészeti hatóságnak nem volt joga a fürdő építését engedélyezni, minthogy a fürdő tulajdonosának az építési engedélyt a cirkvenicai kerületi hatóságtól kellett volna kérelmeznie. A tengerészeti hatóság ugyanis a magyar-horvát tengerparton vagy a part mellett nem adhat építési engedélyt, minthogy ez az illetékes helyi hatóság ügykörébe tartozik. Ha azonban az illető helyi hatóság által engedélyezett építkezés a hajózást akadályozza, akkor a tengerészeti hatóságnak joga van az építkezés ellen tiltakozni s a vita tárgyává tett építkezés felett tárgyalást indítani.

A Therápia szálloda tulajdonosa által már megkezdett fürdőépítés ügyében pedig a bizottság úgy határozott, hogy a fürdő tulajdonosa újból tartozik építési engedélyért folyamodni most már a cirkvenicai kerületi hatósághoz. Az építési engedély megadása felett pedig egy ujonnan összehívandó vegyes bizottság fog dönteni, amelynek tagjai a tengerészeti hatóság, a cirkvenicai kerületi hatóság, az ottani halászok s az érdekeltek képviselői lesznek.

A bizottság a Cirkvenicán folytatott tanácskozás eredményéről jegyzőkönyvet vett fel amely ismerteti azokat a pontokat is, amelyekre vonatkozólag az értekezlet résztvevői nem tudtak megállapodásra jutni. A jegyzőkönyv egy-egy példányát a magyar kormánynak és a zágrábi báni kormánynak küldik meg, amelyeknek feladata lesz a vitás kérdésekben megegyezést létesíteni.

— **Borbélyok május elsejei munkaszünete.** A helybeli fodrászok határozata folytán holnapután, május elsején az összes borbélyüzletek egész napon át zárva lesznek. Ennek fejében szombaton este tíz óráig maradnak nyitva a fodrászüzletek.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Mostar” osztrák gőzös Bonából 700 tonna foszfáttal, „Vindobona”, osztrák gőzös Calcuttaból 200 bál jutával, 100 bál gyapjuval, 130 bál bórrel, 30 hordó kókuszolajjal, 100 bál dohánnyal 1200 zsák vallo-

neával és 30 tonna vegyesáruval, „Frieda“ osztrák dereglye Lussinpiccolóból 220 tonna fával.

Indult: „Báró Kemény“ magyar gőzös Santosba 1000 tonna salétrommal, 100 tonna fával, 2785 hordó liszttel és 300 láda árpával, „Andrássy“ magyar gőzös Marseillebe 50 tonna fával, 80 tonna babbal, 30 tonna cukorral és 100 hordó fakivonattal, „Balaton“ magyar gőzös Glasgowba, 250 tonna fával, 300 tonna babbal, 60 tonna liszttel és 100 tonna vegyes áruval, „Baron Beck“ osztrák gőzös Konstantinápolyba, 500 tonna cukorral, 60 tonna rizsszel és 75 láda üveggel.

— **A hajófenékebe zuhant.** Tegnap délután a petróleum kikötőben horgonyzó Kossuth Ferenc gőzösn, amely az Atlantika hajózárság tulajdonát képezi, halálos baleset történt. A hajó ugyanis a napokban rizsra-kománnyal érkezett Fiuméba s a kirakási munkálatoknál alkalmazott Russich Hugó tizenöt éves tartsatja illetőségű rizsmunkást érte a szerencsétlenség. Russich a rakodópart s a fedélzet között létesített fahidon dolgozott és az volt a feladata, hogy a gőzdaru által felvont rizsszel megrakott kosarakat a hidnak a vasuti kocsi felőli részére tolja. Munkaközben amikor a rizsszel kosarat a gőzdaru vasláncáról le akarta venni, Russich vigyázatlanul annyira a hid szélére ment, hogy egyensúlyát elveszítve, a mély hajófenékebe zuhant. Súlyosbította a szerencsétlenséget, hogy ott, ahová a szerencsétlen munkás leesett, egy vastag gerenda feküdt s Russich éppen erre esett. A munkások csakhamar szerencsétlenül járt társuk segítségére siettek, majd telefonon értesítették a balesetről a mentőket, akik Russichot a kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. Russich felgyógyulásához alig van remény.

A „Kossuth Ferenc“ gőzösn egyébiránt ma délelőtt újabb súlyos baleset történt, amelynek Vujcsics Kozmino hatvankét éves bergudi illetőségű kikötőmunkás, aki a Torcoletti féle munkáscsoporthoz tartozik. Délelőtt tíz óra felé ugyanis Vujcsics a hármasszámú hajóraktárban dolgozott Marsics János harmincegy éves verbenkői és Pavesich Pasquale tizenkilenc éves podmurvicei illetőségű munkásokkal, amikor a gőzdaru által a raktárból kiemelt két zsák rizs lezuhant. A két zsákot ugyanis a fedélzet és a rakodópart között lévő fahidra helyezték, ahonnan eddig ismeretlen okból oly szerencsétlenül zuhant le a raktárba, hogy az ott dolgozó Vujcsics hátára esett. A két 90-90 kilogram súlyú rizses zsák mintegy öt-hat méternyi magasból zuhant Vujcsicsra, aki súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett s azonkívül jobb lábán is megsérült. Vujcsicsot a mentők a kórházba szállították. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A színházi bizottság ülése.** A Színházi Egyesület intéző bizottsága és a színházi választmánya tegnap csütörtökön délután hat órakor a főgimnáziumban ülést tartott, melyen a színházi bizottság képviselője Patak Béla dr. színházi titkár előterjesztette a jövő

heti műsort, mely szerint hétfőn, május 2-án „Boccaccio“, kedden „Régi jó idők“, szerdán „Dollárkirálynő“, csütörtökön délután „A fősvény“ este „Boccaccio“ pénteken „Luxemburg grófja“, szombaton „Drótostó“, vasárnap délután „Ezeregy éjszaka“ este „Tündérszerelm“ kerül előadásra. A titkár azt is bejelentette, hogy a mult heti műsor a „Boccaccio“ előkészületei miatt szenvedett változást. Fodor Armin a „Luxemburg grófja“ bemutató előadásának felemelt helyáraitra vonatkozólag kért felvilágosítást. A helyárait felemelését a titkár e divatos újdonság magas jogdíjával indokolta. Végül folyó ügyeket intéztek el.

— **Izgalom a dohánygyárban.** A dohánygyár munkásnői között már napok óta nyugtalanság és elégedetlenség uralkodott. Az izgalom oka az volt, hogy két fiatal munkásnőt, akik csak nemrég léptek a gyárba az igazgató tudta nélkül munkavezetőknékné léptettek elő. Az előléptetés jogos irigységet és bosszúságot okozott a többieknek, mert ez az állás már régebben alkalmazott munkásnőket illetett volna meg. A munkásnők ugyanis három csoportba vannak beosztva. Az első csoport olyan munkásnőkből áll, akik legrégebben vannak alkalmazva s munkavezetői megbízásuk van, a második csoporthoz az ezeknél kevesebb idő alkalmazottak és a harmadikba az új alkalmazottak tartoznak. Ez a két új munkavezetőnő pedig a harmadik osztályból került ki állítólag jogosulatlan protekció által. A munkásnők természetesen nem hagyták szó nélkül az előléptetést, hanem küldöttséget menesztettek Termatsits Kálmán királyi tanácsoshoz, a dohánygyár igazgatójához. Mielőtt azonban a küldöttség elindult volna, tegnap reggel kilenc órakor a „tabacchiná“-k közös elhatározással elhagyták a dolgozó termeket és a gyár udvarára vonultak ki. Itt azután fülsiketítő lármát és zajt csaptak majd énekelni és kiabálni kezdtek. Kézzel később a hetven tagú küldöttség Termatsits igazgatóhoz ment, kinek előadták panaszaikat. A királyi tanácsos a küldöttség kérelmét teljesítette és elrendelte, hogy a két fiatal protekciós munkavezetőnő azonnal foglalja el régi helyét. A küldöttség ezután megköszönte az igazgató pártatlanságát, majd az udvaron levőkkel közölte az eredményt, mire nagy üdvözlés keletkezett. Termatsits igazgatót lelkesen megüdvözték, a két „degradált“ munkavezetőnőnek és a protektorainak azonban bőven jutott a gunyos csipkedésekből.

— **A fiúmei vasutak drágasági pótléka.** Az 1907. évben életbe léptetett vasúti pragmatika tetemesen leszállította a fiúmei vasúti alkalmazottak nagy részének 1893. év óta élvezett drágasági pótlékát, amely egyenlő volt az állami tisztviselők kikötői pótlékával. Most például 288—320 korona helyett csak 192 koronát és 360—560 korona helyett csak 240 koronát kapnak évenként. A sérelem orvoslása végett már az előbbi kormányhoz is folyamodtak a vasutasok, de az a jogos kívánságot nem teljesítette. Az érdekeltek újabb akciót indítottak és a kormányhoz intézett kérvényüket ma adták át küldöttségileg dr. Bacsinszky Vladimír zágrábi üzletvezetőnek, kérve őt, hogy közölné ki régebbi pótlékuk visszaállítását. Dr. Bacsinszky, miután maga is meggyőződött a fenforgó sérelemtől, arról biztosította a memorandum szerű kérvény átadóit, hogy minden lehető el fog követni arra, hogy a nagyon is méltányos kérelem teljesíthessék.

— **Torpedóhajók a kikötőben.** A haditengerészet III. és IV. számú torpedóhajói ma reggel gyakorlatozás közben Fiuméba érkeztek s rövid itt tartózkodás után folytatni fogják útjukat.

x **Színházi hírek.** A színházi iroda közli: Ma, pénteken, páratlan és holnap, szombaton, páros bérletben rendes helyárait mellett, a kedvezményes jegyek érvényben hagyása mellett ismétlik meg a nagyszerű Lehár-újítását, a „Luxemburg grófja“ című operette előadását, melynek tegnapi premierje zsufolt házat vonzott a felemelt helyárait dacára is. Vasárnap d. u. az „Ördögűző huszártiszt“ című kacagtató bohózatot adják Takács Mariskával és Zátony Kálmánnal a főszerepekben. Este a legnépszerűbb magyar operettet „János vitéz“-t elevenítik fel a címszerepben Haller Irmával, míg Iluskát Déry Rózsi, a királylányt Erneyi Aurélia játssza. Hétfőn lesz a „Boccaccio“ című nagy operette érdeklődéssel várt reprize.

— **„Luxemburg grófja“.** Majdnem telt ház előtt került tegnap először Fiumében színre Lehár új operetteje „Luxemburg grófja“. A darab kiválóan szép zenéjét a közönség a zenekarok játékaiból és a zongorakivonatokból már ismerte. A darab cselekménye röviden az, hogy Bazilovics gazdag orosz herceg (Cseh Iván) Didier Angela operaénekesnőt (B. Csik Irén), kibe fűlig szerelmes, férjhez adja Luxemburg eiszegényedett grófjához (Kondor Miklós) csak azért, hogy három hónappal reá, mint elvált grófnőt rangja szerint feleségül vehesse. A terv azonban nem sikerül, mivel Luxemburg Renée gróf és a felesége, kiket még az esküvőnél is egy spanyolfal választ el egymástól, végre megismerkednek egymással és egymásba szeretnek. E főszereplők mellett Renée barátja, Brissard festő (Szécsy Ferenc) és az utóbbinak kedvese Juliette (Déry Rózsi) is igen bájos szerepeket töltenek be a darabban.

Az előadás igen jó volt. Különösen Cseh Iván nőt tegnap előttünk igen nagyot. Mesteri játéka, minden ízében művészi alakítása azt mutatta, hogy szerepének minden nüanszát értette. Elsőrendű kvalitásaival bizonyára igen sokra fogja még vinni ez az intelligens színész. Déry Rózsi és Szécsy Ferenc, kik tulajdonképpen a darab két mellékalakjait játsszák, megmutatták tegnap, hogy miként lehet szép énekelni, kitűnő játékkal és eleven temperamentummal egy darabot „vezetni“. Minden jelenésük után szünni nem akaró taps zugott végig a nézőtérre és a második felvonásbeli bájos „gimbelem-gombolom“-dalt négyszer vagy ötször kellett elénekelniök, eltáncolniok és elcsókolniok. B. Csik Irén tegnapi szerepe nem támasztott annyi művészi nehézséget alakítója iránt mint „az elvált asszony“. Helyenkint igen jó volt, feltűnő toilettjei pedig dicséretére válnak szabónőjének. Azt hisszük, hogy a három szerep közül, melyet Balláné tudtunkkal az idei fiúmei szezonban magának fenntartott (Elvált asszony, Didier Angela és Riza báróné a „Tatárjárásban“) még a tegnapi szerep van a legszerencsésebben megválasztva. Ugy ő mint Déry Rózsi egy-egy szép virágcsokrot kapott az első felvonás végén. Kondor tenorja és játéka tegnap is teljesen kielégítette a közönséget. A

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid has-

4. nélet után lényeges könnyebbülést éreznek.
5. Skrofulus, mirigyduzzadás, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.

A táplálékot nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

F. Hoffmann-La Roche & Co., Basel (Schweiz) Grenzach (Baden).

Sirolin

„Roche“

Lehető minden gyógyszer-tárban.

Ár 60 pengőcent 4 kocson.

1910 IV/30

többi szereplők szintén kitétek magukért az előadás sikere érdekében. A darabban előforduló táncokat B. Horváth Irma tanította be az ő megszokott invenciózus művészetével.

Ma és holnap ismét „Luxemburg grófja” kerül színre.

Távirat ◀ Telefon

A miniszterelnök Budapesten.

BUDAPEST, ápr. 29. Hédváry miniszterelnök ma éjjel után egy órakor az expressz vonattal Budapestre érkezett. A miniszterelnök délelőtt megkezdte a hivatalos működését. Tizenegy órakor Khuen-Héderváry Tisza István gróf kereste fel, akivel hosszasan tanácskozott. A miniszterelnököt ezután Jakabffy belügyi államtitkár és Zichy János gróf kultuszminiszter látogatták meg, akikkel Khuen szintén behatóan tárgyalt.

Megőrült apa.

SZÁSZVÁROS, ápr. 29. Lengyel Tivadar üvegkereskedő ma pillanatnyi elmezavarásban borotvával elvágta tizenkét éves fia nyakát, az után saját nyakát metszette el. Sérüléseikbe mindketten belehaltak.

Elítelt lázadók.

BEREGSZÁSZ, ápr. 29. A beregszászi törvényszék két hónapi tárgyalás után ma mondott ítéletet három beregmezei ruthén község fellázadt lakóinak bűnyében. A vádlottak padján: zázkilencvenkét vádlott ült, akiket hatóság elleni erőszak, zsarolás és hivatalos hálommal való visszalés büntetével vádoltak. A törvényszék a vádlottak közül negyvenet felmentett, a többit pedig kisebb-nagyobb büntetésre ítélte. A törvényszék Bodnár Balázs volt csendőr, községi bírót két évi börtönbüntetésre ítélte.

A honvédség átalakulása.

BUDAPEST, ápr. 29. Egyik délben megjelent fővárosi napilap szenzációs hírt közöl. A lap elsőrendű bécsi információjára hivatkozva azt írja, hogy a honvédségnél legközelebb nagyszabású átalakulás történik. Szervezik a gazdasági tisztikart, a honvédséget tüzérséggel szerelik fel s a honvédtüzérséghez szükséges legénységet a honvédség részére eddig megállapított legénységi létszámból veszik át. A jövő évi január elsejétől kezdve pedig teljes fizetéssel fognak nyugdíjba menni azok a honvédtisztek, akik a honvédségnél harmincöt évig szolgáltak.

Lezuhant aviatikus.

BÉCS, ápr. 29. Müller utászfőhadnagy ma Bleriot féle repülőgépen felszállott. Az aeroplán azonban tizenöt méternyi magasságból lezuhant. A repülőgép teljesen összetört, a főhadnagy pedig kisebb sérüléseket szenvedett.

Hofrichter bevallotta a mérgezést.

BUDAPEST, ápr. 29. Egy bécsi távirat szenzációs jelentést közöl a Hofrichter ügyről. A távirat szerint Hofrichter főhadnagy megje-

lent a katonai vizsgálóbíró előtt s látható lelki küzdelmek között bevallotta, hogy a mérgezett pirulákat *tényleg ő küldötte el a vezérkari tiszteknek*, akiket el akart távolítani az utjából, hogy a vezérkarba bejuthasson. Kijelentette, hogy tettét felesége iránti szeretetből követte el, akinek jövőjét az ő előrehaladása után is akarta biztosítani. Minthogy Hofrichter valómása folytán Hofrichter né helyzete egyes tekintetben nincs igazolva, a katonai vizsgálóbíró utasította a rendőrséget, hogy a mérgező főhadnagy feleségét azonnal halgassa ki. A kihallgatás most folyik.

Elemi iskolás tüzoltók.

BUDAPEST, ápr. 29. Zichy János gróf kultuszminiszter érdekes rendeletet intézett valamennyi tanfelügyelőhöz. A rendelet szerint az elemi iskolai tanulókat ki kell oktatni a tüzoltásra. A miniszteri rendelethez részletes tervezet is van csatolva.

Londonból—Manchesterbe repülőgépen.

LONDON, ápr. 29. Paulhan és Graham White aviatikusok tegnap délután felszálltak, hogy a „Daily Mail” london—manchesteri tízezer font sterlinges díjért versenyezzenek. A feltételek szerint a száznyolcvan mérföldnyi utat 24 óra alatt kell megtenni és közben legfeljebb kétszer szabad leszállani. Paulhan délután 5 óra 22 perckor szállott fel a London melletti Heudonban. White London határán belől szállott fel 6 óra 32 perckor. Paulhan Blethley felett 6 óra 27 perckor, Roughby felett 7 óra 30 perckor szállott el, mintegy száz lábnyi magasságban. Whitet este 7 óra 58 perckor látják Northampton felett. Paulhan 120 mérföldnyi ut után a sötétség beálltával este 8 óra 10 perckor Lichfield mellett leszállott. White 66 mérföldnyi ut után Northamptonban szállott le.

LONDON, ápr. 29. Paulhan aviatikus ma reggel 5 óra 30 perckor kikötött Manchesterben.

Igy tehát a 10.000 font sterling díj Paulhané lett.

LONDON, ápr. 29. Mint a Daily Mail Polesworthból jelenti, White aviatikus motorhiba miatt nem folytathatja repülését Manchester felé.

LONDON, ápr. 29. Paulhan ugyszólván az utolsó pillanatban érkezett Angolországba Farmán rendszerű repülőgéppel és nyomban hozzáfogott a próbafelállításokhoz. Olyan nagy titokban csinálta a dolgot, hogy Graham White nem is sejtette.

LONDON, ápr. 29. Paulham mindenütt a vasúti sínekkel követte, előbb London északi kerületébe, Hamptonba tartott, onnan a North-Western Railway mentén röpült Manchester irányában 6 óra 6 óra 27 perckor éri Blethley felé, három perccel később 1000 méter magasságban szállott el Roogby fölött és teljes sötétségben 8 óra 18 perckor ereszkedett le Lichfieldben.

Mikor a repülőgép földet ért, Paulham majdnem meg volt fagyva. Ki kellett emelni és automobilon vitték a város egyik fogadó-jába.

DEÁK SZÁLLÓ és ÉTTEREM

Deák-korzó FIUME

— pályaudvartól a 3 percnnyire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. —: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére

Elsőrendű cseh különlegesség a világhírű **MARŠNER-féle pezsgő limonádé-bonbon** (málna-, citrom-, eper-, cseresznye- és waldmeister-iz) Kitünő alkoholmentes népi íjat készítésére a legalkalmasabb.



CSAK EZEN VÉDJEGYVEL YALÓDI

Mindenütt kapható, hol ezen védjeggyel ellátott falragaszok vannak. Minden egyes bonbon is el van látva ezen védjeggyel. Évi fogyasztás 60 millió darab. Lu-Sin szájszagosító-bonbon. - Klairon a világ legfinomabb csemegéje. - Bonchées à la Reine, Peppermint-Lozen-Ges. s mindennemű tej- és fózó-csokoládét szállít az

Első cseh keleti cukor- és csokoládé-gyár Königl. Weinbergenben, azelőtt

A. MARŠNER.

Főraktár Bécsben: Katz József, VI., Theobaldgasse 4

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ és ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírűvű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazené.
TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha. Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitünő villás reggeli. Mérsékelt árak. Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos: LIBERMANN IZSÓ
Telef. 11-49

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-szálló mellett. Kitünő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnnyi távolság a a Márkus-tértől. Napi penzió ára 7 lira.

Hotel penzió JOLANDA VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló RIVA degli SCHIAVONI, 200 lépésnyire a MÁRKUS-tértől. Modern kényelem. Villanyvilágítás. Kitünő konyha. Szobák 3 lírától feljebb. Penzió 8 lírától feljebb.

UJDONSAG!

I. fiumei fényképészeti műintézet Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében). Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később is) felvételek villanyvilágítással. Csakis művészi kivitelű fényképek szállíttatnak.

